

no od železniške proge Wörgl—Kufstein), kakor tudi v izhodni Tirolski. Zillertalsko in Fux-živino v gornjem delu spodnjeinske doline. Daleč razprostrane rejne družbe, v posameznih rejnih okrajih združene v zadruge, skrbijo po skrbni preiskavi ob sprejetju in plemenskem vknjiženju, po vestnem plemenskem knjigovodstvu ter skrbni preizkušnji glede množine mleka, zato, da se vrši reja po modernih načelih. S tem je v zvezi stroga odredba, vsakoletno alpenje vse živine večnoma na planinah čez 2000 metrov, tako, da se lahko jamči za stas in delazmožnost, pa tudi za zdravje in odpornost. Gotovo je, da se ne morejo doseči rekordne številke glede množine mleka brez posebno tečne krme. Posamezne družbe beležijo letno povprečno 2400 do 2000 litrov mleka. Vsak kupec ve, da tirolska živina, nahajajoča se v še boljših razmerah, podane številke še daleč preseže. Septembra, oktobra in novembra se vršijo najbolj znameniti živinski sejmi, ki nudijo najlepšo prilagoditev za nakup prvovrstne plemenke in porabne živine. Opozorjamo na tozadnevni inšerat v oglasnem delu glede sejmskega seznama.

Ljutomer. Naša sadjarska in vrtnarska podružnica priredi v nedeljo dne 25. avgusta v društveni drevnici na Rajžiharju pri pos. Mar. Novak tečaj o okulaciji. Predsednik bo še poročal o najnovejši sadjarski knjižici gosp. Priola: Spravljanje, razbiranje, vlaganje, shranjevanje in razpošiljanje sadja. Začetek tečaja ob 9. uri. Zbirališče pri osnovni šoli takoj po 8. sv. maši. Pridite vsi prijatelji sadjarstva, zlasti mladina!

Sv. Jurij ob Taboru. Pomotoma v različnih prilikah in koledarjih za 7. septembra določeni živinski in kramarski sejm se vrši že dve leti vselej na dan 7. septembra. Če pa odpade ta dan na nedeljo, pa se vrši ta sejm vselej na naslednji dan. Razum tega sejma ima Sv. Jurij ob Taboru še sledeče živinske in kramarske sejme: 29. januarja, 10. marca, 7. septembra in 21. novembra. Ker se je živinoreja v vranskem okraju, posebno pa v občini priznana močno razvila ter se gojijo lepe pasme, postali so sejmi v tej občini zelo dobro obiskani, po sosednjih živinorejcih in mesarjih od daljnih krajev, se priporoča vsem bližnjim in daljnim posestnikom živinorejcem številnejši prigon živine tako plemenske kakor za mesarje, in uspeh dobre prodaje oziroma nakupa jim je osiguran. Pripomni se tudi, da je prigon tudi z ozirom na novo okrajno cesto od državne ceste do cerkve v Sv. Juriju ob Taboru, ki je bila v letu 1927 dograjena in je vedno lepo vzdrževana, zelo olajšan.

Velike kasaške dirke priredi Kasaško društvo v Mariboru na svojem dirkališču na Teznu dne 15., 21. in 22. septembra 1929. Dirke so nujno potrebne za rejo ameriških kasačev, ker se tako da priliko in vzpodbudo konjerejem, da pri dirkah dokažejo konji svoje sposobnosti, konjereji pa morejo pridobiti lepe nagrade. Društvo se za povzdigo lepo se razvijajoče konjereje v Sloveniji ni strahilo žrtve in truda in prireja tako še tri kasaške dneve. Vsaki dan bo po pet enovprežnih dirk in ena dvovprežna dirka, skupne nagrade znašajo okroglo lepo svoto Din 50.000.—. Ker je ravno namen prirejanja dirk predvsem radi povzdige domače konjereje, je društvo v svojih propozicijah določilo konjem slovenske kmečke reje popuste in še posebej kmečkim vozačem. Konjerejska razstava v Ljutomeru je pokazala, s kako prvovrstnim konjskim materialom razpolagajo kmečki posestniki. Propozicije so se vsem interesantom že razposlale in je določen rok za prijave do 7. septembra. Opravičeno je upanje, da bo pri jesenskem kasaškem mitingu v Mariboru zbrano toliko konjev, kakor jih najbrže doslej še ni bilo v Mariboru. Da se tudi poset dirk od strani občinstva poveča, se je društvo odločilo, da se izžreba ena vstopnica, koje imejitelj dobi dobro vporabnega kasaškega konja. Zrebanje se vrši zadnji dan med 4. in 5. dirko in zatega-

delj naj posetniki dirk dobro spravijo vstopnice. Zeleti je, da si športni krogi nabavijo kasače, da bodo tako dirke številnejši in zanimivejše. Na Murskem polju je dovolj dobrih kasačev na prodaj in kasaško društvo v Mariboru da radevolje vsakemu potrebna navodila in nasvete za nakup konjev iz naše domače konjereje. Upamo tudi, da bodo naši lokalni faktorji vpoštevali koristne intencije društva in z podporami podprli važno narodno gospodarsko delo.

Pomanjkanje hmeljskih obiralcov. Časa za letošnji pridelek. Hmeljarsko društvo v Žalcu je sprejelo večstransko tožbo, da je letos veliko pomanjkanje hmeljskih obiralcov, kar so deloma povzročevali hudobni jeziki, ki trobijo po svetu, da je toča ves hmelj v Savinjski dolini potolkla, da se bo plačevalo le po 4 K itd. Vsi tedi tega govorjenja nekaterih obiralcov sploh ni bilo, drugi so se vračali. Dogaja se tudi, da se na določeno mesto namenjenim obiravcem obljubuje višja mezda, boljše hrane itd. in jih skuša pregovoriti, da bi postali nezvesti svojim večletnim delodajalcem — kar je vsega obsojanja vredno in podlo. Mezda za obiranje hmelja se je določila povodom zborovanja hmeljarjev dne 11. avgusta in sicer: eden in enpol Din in trikratna hrana z malcama, eden in tričetrt Din in trikratna hrana brez malc in dva Din brez hrane in eden škaf (28 l) obranega hmelja. Znižanje mezde je posledica krize, v katero je došlo hmeljarstvo vobče. Vsi tedi neutelejnega razpravljanja o cenah za letošnji pridelek (7 Din za 1 kg) se je naših hmeljarjev lotila neka zbeganost. Da se zbegani hmeljarji pomirijo, izjavlja Hmeljarsko društvo na podlagi zanesljivih informacij, da se o cenah za letošnji hmelj sedaj še sploh govoriti ne more. Ko bodo Nemci in Čehi obrali svoj pridelek in bo njegova množina določena, potem se bodo določevale cene za naš hmelj. Hmeljarji, ne razburjajte se po nepotrebnem! — Kongres srednjeevropskih hmeljarjev, ki je imel svoje letošnje posvetovanje dne 17. avgusta v Friedrichshafnu na Bodenskem jezeru, cenil letošnji pridelek plemenitega hmelja na 677.500—728.000 starih stotov in sicer: Nemčija 215.500—231.500 stotov, Čehoslovaška 209.500—232.000 stotov, Jugoslavija 123.000—130.000 stotov, Poljska 58.500—58.000 stotov, Alzacija 70.000—75.000 stotov in Avstrija 1000—1000 stotov. Množina v Vojvodini se cenil na 75.000—80.000, ona v Slavoniji na 48.000—50.000 stotov. — Hmeljarsko društvo v Žalcu.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 25. avgusta bo ob 3. uri popoldne sestanek članov naše čebelarke podružnice s predavanjem v čebelnjaku g. Alojzija Korošaka. — Pridite tudi tisti čebelarji, ki niste še člani podružnice.

NAŠA DRUŠTVA

Opozorjamo še enkrat naše naše vrle mladeniče na fantovska tabora pri Sv. Andražu v Halozah in v Jeruzalemu. V nedeljo, 25. avgusta bo mladeniški tabor pri Sv. Andražu v Halozah. Začetek ob 10. uri. Ta tabor je posebno za mladeniče iz Haloz in z gornjega Dravskega polja. Kot glavna govornika nastopita: predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec in g. profesor Vesenjaj. — V nedeljo, 1. septembra bo velik mladeniški tabor za fante iz velikonedeljske in ljutomerske dekanije v Jeruzalemu. Začetek ob 10. uri. Cerkevni govor bo govoril g. pomožni škof dr. I. Tomažič. Na mladeniškem zborovanju bo sta govornika: predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec in g. dr. Janžekovič. Na obeh taborih bodo govorili poleg imenovanih govornikov kmetski mladeniči v

imenu stanovskih in prosvetnih mladeniških organizacij.

Romarski izlet na Ptujsko goro. Vsa prosvetna društva frančiškanske župnije v Mariboru priredijo v nedeljo 25. avgusta običajni izlet na Ptujsko goro z občinim zborom in izvolitvijo centralnega odbora. — Dovoljena je polovična vožnja in posebni vlak, ki odhaja ob pol šestih zjutraj iz Maribora. Po prihodu na Goro bo tiha sv. maša, ob desetih pa slovesna sv. maša z nagovorom, nato pa prosvetno zborovanje zunaj cerkve, na katerem govori g. Zebot. Popoldne ob dveh občini zbor, ob treh zadnja pridiga z litanijami. Vsak se vrača zvečer ob pol sedmih iz Sv. Lovrenca. Izkaznice za polovično vožnjo se dobijo vsak dan od 8—10 zjutraj v Omladinskem domu. K obilni udeležbi vabi centralni odbor župnijskih prosvetnih društev.

Sv. Anton v Slov. gor. V nedeljo, 25. avgusta se zbere Orli in Orlice iz celih Slovenskih gor pri Sv. Antonu, kjer bodo manifestirali za orlovске cilje. Pridigoval bo č. g. svetnik Gomilšek od Sv. Benedikta. Po maši bode slavnostno zborovanje. Govorita dva priznana govornika. Popoldan na Altovem pašniku velik telovadni nastop Orlov, Orlic in naraščaja. Sodeluje šentlenarska godba. Isti dan proslavi tudi domači odsek petletnice svojega obstoja. Domačini, pa tudi iz sosednjih župnij, vsi prav iskreno vabljeni. Prireditel bo ob vsakem vremenu.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi v nedeljo 8. septembra ob 40 letnici ustanovitve veliko tombolo s tako lepimi dobitki, kakor jih je bilo že malokje. Glavni dobiček v gotovini 150 Din, nov okovan voz, žensko kolo, seženj drv, vreča moke, boksova koza, plug, brana in še do 400 drugih lepih dobitkov. Karto so po 3 Din. To je letos zadnja velika tombola pri nas. Ne zamudite te ugodne prilike k sreči.

Ponikva ob južni železnici. Zdelo se je že kakor bi vse naše društveno življenje hotelo polhe in druge zaspance prehiteti z zimskim spanjem, pa ni tako. Pevci s svojim krasnim sopranom se pridno vadijo; ravnotako tamburški zbor pod spretnim vodstvom g. organista. Dekliška zveza pa se hoče 8. septembra postaviti z materinskimi dnevi. Vzpored bo zanimiv in lep. 25. avgusta običajno vrle Šmarčane, ti pa nam vrnejo obisk 15. septembra s celodnevno prireditvijo. Bo nekaj čisto posebnega, na kar že sedaj opozorjamo pridne Ponkovičane, ki imajo smisel za izobraževalno delo. Za »Slomškov dom« se že požrtvovalni vozniki navozili kamenja in apna. Tudi lesa je že precej; ostali obljubljeni les pa bodo v najkrajšem času pripeljali. Zanesemo se na možko besedo. Novic je zaenkrat od tod dovolj. Prihodnjič več.

Šmarje pri Jelšah. Orlovski odsek v Šmarju pri Jelšah obhaja prihodnjo nedeljo dne 25. avgusta desetletnico svojega obstoja. Popoldne bo slovesna služba božja in blagoslovitev novega prapora. Popoldne po večernicah pa se vrši telovadna akademija v katoliškem domu. Svira domača godba. Domačini in sosedje vabljeni!

Preklicujem besede s katerimi sem žalil gostilničarja Petra Kac pri Sv. Miklavžu ter se zahvaljujem za odstop od tožbe. — Franjo Vezjak. 1022

Primarij dr. Černič zopet ordinira. 1019

Maribor. Pretekli petek sta obiskala Maribor ministrski predsednik general Pera Zivković in minister dr. Anton Korošec. Ogledala sta si bolnišnico, kaznilnico, sodišče, veliko župarstvo in vinarsko šolo. — Stolni župnik in kanonik Franc Moravec je dne 18. avgusta slavil petindvajsetletnico odkar vodi stolno žup-

nijo v Mariboru. Priljubljenemu gospodu stolnemu župniku Slovenski Gospodar iskreno čestita! — Mestni šolski svet je sklenil, da bodo učenci mestnih meščanskih šol, ki so že dosedaj obiskovali iz okolice te šole, iste še naprej obiskovali, a samo II., III. in IV. razred. V prvi razred pa se ne sprejme nobeden učenec iz okoliških občin. Šolnina se zviša na enkratno višino. Oprostitev šolnine je izključena. — Umrl je višji deželno-sodni svetnik Anton Morocutti, oče šentiljskega zdravnika dr. Morocuttija. Rajni je bil vesten sodnik in veren mož. — Prihodno nedeljo, 25. avgusta napravijo prosvetna društva frančiškanske župnije romarski izlet na Ptujsko goro. Posebni vlak voza v nedeljo 25. avgusta ob pol šestih zjutraj. Dovoljena je polovična vožnja. Legitimacije se dobijo pri p. Pavlu.

St. Peter pri Mariboru. Umrl je eden izmed najstarejših župljanov kmet v Kamenščaku Jakob Kronvogel. Pokopan je bil pretekli petek. Umrl je v decembru pretečenega leta je obhajal s svojo ženo Antonijo zlato poroko, poročen pa je bil že leta 1877. Zglednemu župljanu naj bo lahka zemlja šentpeterska. — Dneva pred praznikom Marijinega Vnebovzeta so se vršile duhovne vaje za dekleta. Vodil jih je profesor g. Kovačič iz Celja. — Stavbna podjetnost zelo napreduje. Naši pridni kmetje kar tekmujejo med seboj. Tako je veleposestnik Fluher v Metavi popolnoma prenovil svojo hišo, da je sedaj ena najlepših hiš v Metavi. Domača obrtnika Gornik in Duh pa sta mojstrsko izvršila vzorno gospodarsko poslopje pri posestniku Knupležu na Vodolah. Novo stanovanjsko hišo s trgovskimi prostori namerava postaviti tudi podjetni gostilničar g. Sande. Pa bi bili šentpeterski časi bolj podjetni, ko bi bilo več kupcev za vino. Kleti so še polne, kupcev pa je malo. Tako si mnogi pomagajo z vinotočji. Novi vinotoč je otvoril tudi posestnik Knuplež iz Vodolah tako, da je sedaj v občini že šest vinotočev. — Vsled lepega vremena pričanja grozde že zoriti. Zato pa je morala pernatna domača živina, za čas, dokler ne bo končana trgateg, v gajbe. Tudi črček je pričel letos nekam zgodaj peti. Sicer še ne vabi, pač pa oznanja, da se bliža čas vesele trgovatve.

Marenberg. Minuli teden je postalo zelo živahno v našem trgu. Že v nedeljo 11. avgusta, posebno pa sledeči ponedeljek so prišle cele skupine obiralcev hmelja iz Ptujkega polja, iz Haloz in celo iz sosednje Hrvatske. Najeti od večjih posestnikov obirajo pridno po dnevi v hmelju, zvečer pa veselo prepevajo nabožne in narodne slovenske pesmi. Da bi se po končanem obiranju zdravi in zadovoljni vrnili na svoja domove, da ne bi bilo več med našimi dobri Marenberžani nobenega gospodarja, ki bi nečloveško ravnal z obiralci ter jim ob koncu trgal zaslužke z vnebovpijočo krivico, kakor se je že par let godilo v nekaterih slučajih! O ugodnih cenah hmelja še sedaj ni slišati. Upamo pa vendar na nje kakor tudi, da bo po enem letu vendar le enkrat dogotovljena naša mežnarija, katero delo vodi gospod Preglav in kjer bo imel naš organist g. Domanjko vsaj na starost primerno stanovanje.

Jarenina. (Odlikovanje kanonika Čizeka.) Nemčurški ovaduh so ob začetku svetovne vojne ovadili tudi g. Josipa Čizeka, dekana v Jarenini, da je nevaren Avstriji. Žandarmarija je ugodnega g. Čizeka aretirala in ga odgnala v Gradec, kjer je v ječi mnogo pretrpel. Še-le sedaj je dobil zadoščenje za prestano trpljenje. Nj. Vel. kralj je odlikoval g. Čizeka z redom sv. Save IV. vrste. Dne 18. avgusta je breski načelnik dr. Ipavc ob navzočnosti faranov, družtev in gostov slovesno pripel odlikovancu kraljev red. Istočasno je bil odlikovan z zlato kolajno za zasluge tudi domači župan Fr. Šparl. Na čast odlikovancema se je popoldne vršila v Jarenini lepa narodna slavnost z igro »Kriva risežnik« in sodelovanjem pevskega društva »Maribor«. Obema odlikovancema čestitamo!

Sv. Boltenk v Slov. gor. V sredo minulega

tedna je padel s hruške na Stražeh Alojz Slanič v Bišu. Zlomili si je dve rebri. — Zadnja nedeljo julija pa je bil v Črnili napaden Franc Kupčič, viničar na Pesjaku. Brez vsakega poudara in vzroka ga je v divji pijanosti vrezal po hrbtu Janez Brumen v Trnovskem vrhu in mu prizadjal 7 cm dolgo rano. Režež sa delj časa ni sposoben za težko delo. — Pretekli tork zjutraj pa je strela udarila v gospodarsko poslopje nedoletnih Frasovih otrok v Trnovskem vrhu. Ubogemu viničarju-najemniku je zgorela težko prislužena krma, slama in še druge reči. Zavarovalnica pa je tako nizka, da bo komaj za žreblje. Mnogim v opomin: dajte si povišati zavarovalnico! — Suha in gola štrle drevesa po sadonosnikih, ponekod in zlasti po nizkih legah skoro četrtina. Zalostne posledice prehuje minule zime. — Križ in nevoja faranov radi stoipne ure bo zdaj odstranjena. V kratkem bodo popravila gotova in urar jamči za točnost ure 50 let. Bomo videli! — Letina glede ozimnine v od toče obiskani polovici fare je skrajno slabo izpadla. Ponekod bo komaj za ponovno setev. Za danes dovolj!

Sv. Trojica v Slov. gor. Če si ob nedeljah pogledal po ljudeh, ki so šli od pozne svete maše, si lahko med svilenimi roblji opazil tudi mnogo mestnih klobukov — znamenje, da je bilo v teh počitnicah kaj lepo število somerfrišlerjev med nami. Prihiti so iz bližnjih in daljnih mest semkaj med nas k svojim sorodnikom in znancem, da bi nekaj tednov prebili v tem lepem delu Slovenskih gor. In kdo bi se ne čutil srečen in zadovoljen v Slovenskih gorah? Saj vemo, kaj pravi ona lepa narodna pesem: »Lepe so Slovenske gorice, gledal bi vanje dan in noč.« In naši letoviščarji so se po veliki večini tudi jako dobro počutili med nami; le temu ali onemu so tu ali tam uhajale misli k mestnim družbam, koncertom in promenadam. Sedaj pa se poslavljate od nas. Upamo, da nas boste ohranili v dobrem in prijetnem spominu, prihodnje leto pa spet prihiti med nas.

Sv. Anton v Slovenskih gorah. Naš gospod župnik Franc Škof je bil dne 12. avgusta po sreskem načelniku dr. Ipavcu odlikovan z redom sv. Save V. vrste. Pri slavnosti je sodelovala cela župnija. Cerkev, kjer je služil odlikovanec slovesno sv. mašo, je bila nabito polna, četudi je bil delavni dan. V društvenem domu je po lepem govoru pripel dr. Ipavc odlikovancu kraljevo odlikovanje. Opisal je, kako je bil g. Škof ob začetku svetovne vojne kot kaplan v Kamnici aretiran in gnan v mariborsko in graško ječo skupno z organistom Cafutom. Nemčurji so ga ovačili, češ, da je zastrupljal studence, da je špijiral itd. Nedolžnost se je sicer izkazala, a g. Škof je v ječi nalezl bolezen. Kot narodnemu mučniku je kralj Aleksander podelil visoko odlikovanje. Čestitali so še v posebnih govorih odlikovancu: gg. Gomilšek, svetnik dr. Ilaušig, Žebot, župan Poljanec, nadučitelj, učenke, cerkveni ključarji, K. Omulec za društvo starih vojakov, Lorenčič za bralno društvo, Benko in Horvat za Marijino družbo, Jurančič, Rojs, Mohorič in drugi. Pri slavnosti je sodelovala godba od Sv. Ane in domači pevski zbor. Tudi Slovenski Gospodar se pridružuje čestitkami!

Sv. Barbara v Halozah. Slovensko katoliško izobraževalno društvo pri Sv. Barbari v Halozah je priredilo dne 15. avgusta predavanje. O vinogradništvu je predaval g. Jos. Zupanc, vinarski nadzornik in o umetnih gnojilih g. ing. Oton Muck, poljedelski nadzornik v Ormožu. Predavanje je bilo dobro obiskano. Dne 18. avgusta pa nas je obiskalo kolesarsko društvo »Slavček« iz Hajdina pri Ptuj pod vodstvom blivšega našega g. kaplana Janka Verbanjšaka. Fantje so dobri pevci.

Prihova. Dne 8. avgusta tega leta smo pokopali na Prihovi pri Slov. Konjicah pridnega, poštenega in velespoštovanega gostilničarja in posestnika Jožefa Fink, ki je dosegel starost 85 let. Vkljub svoji starosti je pokojni

skoraj do svoje zadnje ure izvrševal svoj poklic neumorno. K pogrebu so prihiti v oddaljenih krajih bivajoči otroci in drugi sorodniki, ki so prinesli kot zadnji dar svojemu dragemu mnogotere krasne vence. Slovo ob odprtem grobu je bilo nad vse ginljivo za vsakogar, ki je bil navzoč, ker je bil pokojni zares blaga duša napram vsem, ki so prišli s njim v dotiko, posebno pa zlasti oče svojim mnogim otrokom, ki so se s materjo-vdovo težko ločili od njega. Naj počiva med rožicami, danimi na sveči grob, ter naj bode uverjen, da ga vsi oni, ki jih je ljubil z dna svoje čiste duše, ne bodo nikdar pozabili. Na lepem gričku na Prihovi bodi mu zemljica lahka.

Smartno ob Paki. Nevihta nas je zbudila dne 12. avgusta zjutraj iz spanja. Med dežjem in silnim vetrom se je vsula precej debela toča, ki je naredila znatno škodo na polju med Smartnim in Rečico in mestoma v Malem vrhu v vinogradih. Ob četrt na 6 je strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Mazeja, po domače Zg. Penška v Skornem št. 7. Živino so rešili vzvzemši dve svinji, ki so ju morali zaklati radi opeklin, poslopje samo je zgorelo z vsem, kar je bilo v njem. — Pred kakimi 14 dnevi se je ponesrečil mladenič Ferdinand Lukner iz Rečice. Na cesti mu je zdijaval vprežen domači konj; voz se je prevrnil in konj je Ferdinanda pod prevrnjenim vozom vlekel nekaj časa po cesti. Vsa vas pomiluje težko bolanega sicer zelo delavnega fanta. — Ob lastni odhod temeljito popravlja te dni cesto Smartno ob Paki—Mozirje od Rečiskega mostu naprej. Dal je navoziti na cesto obilo zdrobljenega kamenja, ga razgrniti in sedaj ga valjajo in stiskajo s težkim valjarjem. Del ceste, ki je dosedaj izpeljan skozi Rečico in dela težave prometu radi ovinka in tesnobe med hišami in kjer je vedno nevarnost, da se zgodi nesreča, bo preložen na polje za vasjo. Upanje je, da bo zboljšana cesta olajšala promet, ki je tako velik kakor menda malokje v Mariborski oblasti, in pospeševala dohod turistov v Savinjske planine.

Sv. Florjan v Dolču. V ponedeljek 12. avgusta smo pokopali splošno priljubljenega najstarejšega fanta v fari Antona Grušovnik, po domače Osovnikarjevega Tonča. Bil je izvrsten krovac in velik dobrotnik cerkve. Kupil je novo obhajilno mizo v farni cerkvi, kar nam bo v vedni spomin nanj. Bil je tudi vnet naročnik in čitatelj Slov. Gospodarja. Blag mu spomin!

Kalobje. Letos se vrši v naši župni cerkvi na Kalobju romarski shod dne 15. septembra, to je 17. pobinkoštne nedelje. Častilci kalobške Matere božje so vabljeni v obilnem številu.

Spodnja Hudinja pri Celju. Kovač Možina Josip je pomagal nalagati seno. Visoko palčeni voz konji sunkoma potegnajo tako da je Možina padel z voza in na posledičah umrl.

Galičija pri Celju. V ponedeljek 12. avgusta so zagrnil črni oblaki gališke hribe ob 17. uri z nočno temo in vmes so goreči beli oblaki jemali vrhunce gora in liki bojnih reflektorjev razsvetljevali dol in gaj. Grom pa je stresal ta gorski kraj ko deroča voda leseni mlin na čolnih. Trajal je ta strašni naravni prizor ure in pol. Spočetka je lili dež, kot bi se odprle zatvornice neba. Trenutno se je vsulo fitno zrnje kakor iz kašte, a kmalu se je zrušila ledena gora iz teh gromovitih oblakov in strel strahovitega bliska je razmetaval ledene stotrolike šibre, ko pošastne grče iz trela oblakov. Predstavlja si lahko vsak čitatelj peklenško burko in pomandranja po poljih, vinogradih in hmeljskih nasadih. Župnija Galičija je za letos potolčena. Ubogo ljudstvo nemo zre v žalostno naravo in drhteče molli: Bog se nas usmili!

Sladka gora. V nedeljo 11. avgusta smo spremlili k zadnjemu počitku vrlo mladenko Mičko Gajšek. Skoro tri leta jo je mučila huda želodčna bolezen, a ona je vse vdano v božjo voljo prenašala. Sedaj jo je pa njena patrona vzela k sebi, da je pri Njej obhajala svoj god na Velike maše dan. Kako priljubljena je bila

pri vseh daleč na okoli, je pričal njen slovesen pogreb. Spremljale so jo njene sotovarišice Marijine družbenice z zastavo. Častiti g. župnik ji je na grobu izpregovoril lep nagovor tako, da ni ostalo nobeno oko suho. Res je bila vzor mladenka z vsemi najboljšimi čednostmi. Ljuba naša Micika, počivaj v miru, vsem ostalim pa naše sožalje.

Podčetrtek. Pretečeni teden smo spremili k radnemu počitku uglednega farana posestnika Mihaela Bračko. Pokojni je bil starosta naše župnije in je dosegel 88 let. Bil je pošten in odločen krščanski mož, vedno zvest naročnik Slov. Gospodarja. Kako je bil pokojni priljubljen pri svojih sosedih, je pokazal pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudi, vključno temu, da je bilo obilo dela. Zapušča ženo, ki je vzgled prave krščanske matere in pa tri dobro vzgojene otroke. Naj počiva v miru!

Januš Golec:

Šiba za tramom.

Z g. dekanom sva se peljala iz Ptuja. Srečala sva Vnukevega Lojzeka, ki je gнал kobilu h kovaču. G. dekan je pustil postati in vprašal: »Lojz, kako pa kaj pri Vas? Že bogzna kedaj nisem videl Tebe in ne starega!«

Nagovorjeni je skočil s kobile, pozdravil gospoda in pojasnjeval: »G. dekan, Vi ste krivi, da se ne vidimo, ker nas ne obiščete. Vas imajo oče najrajši, Vas spoštujejo in ste jim že od nekdaj vse. Meni doma ni nič dobro. Pred vojno po materini smrti sem bil hlapec pri rojstni hiši. Danes po 10 letih, ko sem se vrnil od vojakov, ni nič boljše — še slabše! Že pred izbruhom vojne sem bil eden najstarejših fantov, še danes nimam kot edini sin grunta. Župan bi že bil, sem v resnici pa le hlapec! Oče mi vedno zabijajo v uho ono trmasto: Ti meni luč in jaz tebi ključ! Če tudi bi doživel, da bi lahko podprl očetu svečo ob smrtni postelji; ključ bo dobil pri nas nekdo drugi in ne — jaz!«

G. dekan ni razumel mladega Vnuka. Kašljal je v zadregi in se zanimal za zadevo z besedami: »Kaj stari še ni na užitku? Še nisi gospodar in kdo naj bo dedič?«

Lojzek je nadrobno razložil, kako je nekdaj pametni oče ob pragu smrti zavaljal v ljubezni. Zagledal se je v mlado deklinu, ki je resnično pri hiši že gospodinja. Ljubezen osleni mlajšega, starega zmeša ter ponori. Do ušes zaljubljeni oče je postal liki drenova grča trmast, razborit in sovražen vsem; le napram svoji Nežiki je tečeplazno jagnje. Dekle ga je že premetilo, poročil jo bo. Kako in kaj se bo rodilo iz tega zakona po očetovi smrti, je jasno ko beli dan. Razmerje med njim in ednim sinom je postalo zadnji čas že ne več hlapčevsko, da — suženjsko nezmosno!

G. dekan je kašljal na vozu vedno glasneje, pljunil iz nevolje po tleh. Lojze ga je po sinovsko prijel za roko prosič, naj se oglasi še danes na domu. On kot očetov pobrat — ga naj osvare, ker sicer bo prepozno in v sramoto celj ugledni Vnukevi zlahti.

Po slovesu od jahača njsva nič govorila z gospodom. Vidno je dirnila Lojzova usoda dobrosrčnega dekana. Kašljal je, pljunil in predel načrte, kako bi razkljal staro Vnukevo grčo, da ne bo pogubil sebe in edinega sina.

Zavili smo z glavne ceste na stran — znak, da se bo lotil g. dekan takoj težavnega posla: izpreobračanja starega in od ljubezni zakrknjenega grešnika.

Starega Vnuka sva čula že od daleč, kako se je zadiral po dvorišču. Ko je zagledal dekanov voz, se je odkril od daleč, mahal in vabil na dvor. Smehljajoča radost se mu je razlila po sicer zadrezastem obrazu, ko je stiskal roko dolgoletnemu pobratimu. Morala sva z voza in na kupico ter prigrizek. Radi soparice naju je peljal stari na svoj vžitek, kakor je razlagal v desno stran hiše, ki še ima lesen strop in je bila prijetno hladna.

Nežiko je klical stari Vnuk, da je odmevalo daleč na okrog ter iskal ključe od kleti in jedilne shrambe.

Nežika je pribrzela ter prišla res mило zaupana naročila za jed in pijačo. G. dekan je kašljal, ko je sedel in brundal s prsti po stari javorovi mizi. Gospodar je umival kozarce, Nežika je ropotala po kuhinji, g. dekan je odprl parkrat usta, nič rekel in gotovo spletal korobač, s katerim bo švignil po starem zaljubljenem mačku.

Pili smo in jedli. G. dekan še vedno ni držal v rokah pravega konca, s katerim je hotel lopniti uspešno po pobratimu, ki ga je izpraševal vse mogoče o gospodarstvu in o politiki. Nežika je morala parkrat v sobo na izrecno povelje starega in nam streči z narezki.

Stari bi jej bil lahko trikrat oče, tako je bila ta deklina mladostna. Gledala je plaho, sramežljivo in to jo je delalo prikupljivo. Po temeljitem ogledu starega in Nežike so mi letele oči okrog po izbi, koje stene so bile okrašene z vsemi mogočimi sveti. Izpod trama, ki je držal lesen strop, se je vzpenjala nad mizo od prahu, dima in starosti čisto počrnela — debelo spletena brezova šiba.

Ko je odrsal gostitelj v pivnico po novi liter, sem pokazal g. dekanu na šibo za tramom. Skočil je po koncu, premeril šibo za tramom z očmi od enega konca do drugega, sedel, zabundal s prsti po mizi in siknil: »Le čakaj, trmoglavost zatelebana, jo že imam ta pravo!«

S svežo kapljico nalitimi kozarci smo trčili, ko je vprašal g. dekan:

»Kaj še imaš deco pri hiši, da nam grozi brezovka izpod trama?«

»Ha-ha«, se je nasmehnil hreščeče stari Vnuk in začel:

»Ta dobra brezova dekla je že od bogzna kedaj pri naši hiši. Moj oče so me strahovali z njo. Pomagala je peti novo mašo mojemu sinu župniku. Feldvebske zvezde je našla pri vojakihih Lojzeku. Sedaj je še samo spomin na strah božji pri hiši.«

Ni še končal razlage o dobri dekli strahu božjega, ko je g. dekan vstal, segel po šibo za tram, zakašljal in pomolil strah božji staremu Vnuke pod nos z grmečim opominom:

»Misiš, da je že res opravila brezovka svoj posel pri tej hiši? — Strast je rodila pod to streho za vse pametno, dobro in očetovsko dostojanstveno popolnoma slepega otroka in ta si — Ti stara grča! Od Ptuja do hrvaške meje se vse smeji temu otroku, ki zasluži ob

robu groba udarce z brezovko, ker sicer boš pogubil sebe in lastnega — edinega otroka!«

Dekanova roka je spustila parkrat šibo po plečih starega Vnuka, ki je prebledel na mah, nekaj ga je streslo, skril je glavo v obe dlani, javorovo mizo so orosile solze moškega kesanja na starost — — —!

Nepopisno mučen je bil zame dogodek med obema pobratimoma. Zmuzal sem se k vozu in po pregledu dvorišča čakal zunaj na g. dekana, ki ga še precej dolgo ni bilo.

Vračala sva se brez besed razlage o obisku pri starem Vnuke. G. dekanu je bilo čitati z obraza, da je opravil svoj posel dobro in žel v obljubi zagotovilo poboljšanja in predaje posesti priletnemu sinu.

Dober teden za tem je vodil g. dekan izpred Vnukeve hiše mrtvaški sprevod. Starega gospodarja je zadela kap. Lojze je poljubljial po pogrebu solznega obraza roko g. dekana s toplo zahvalo:

»Vedni dolžnik Vam bom, dobri gospod. Drugi dan, ko ste se odpeljali od nas, so me vzeli oče seboj v Ptuj. Vse so pustili prepisati name in mi rekli: »Sedaj si ti gospodar in bom jaz hlapec, da me ne bo tepla z brezovim božjim strahom na starost duhovniška roka. Šibo za tramom pa čuvaj v hiši, da ne boš zapravil pameti, kakor sem jo jaz za par let!« — »Za tem so bili oče kakor spremenjeni. V svoji izbi so tičali, videl sem jih le še parkrat. Nežika je kriknila v soboto jutro, ko jim je nesla zajutrek. Oče so ležali na hrbtu v postelji in široko odprta usta so oznanjala njihovo smrt!«

In šiba za Vnukevim tramom? G. dekan mi je povedal, da jo je on vtaknil na staro in za vsako krščansko hišo pristojno mesto, kjer jo bo čuval tudi mladi Vnuk. Vidni strah božji mora biti pri hiši, ker vzgaja dobre gospodarje, skrbne gospodinje, novo mašo poje, vojaške zvezde našiva in je resen opomin k poboljšanju pri starostnih zabudah.

ZA RAZVEDRILLO

Zvestoba v sili. V moških zavodih je splošno navada, da v noči eden drugemu skrijejo čevlje, sešijejo spodaj hlače, zamenjajo obleko itd. V bogoslovju smo tudi eden drugemu nagajali. Ni bila šala, ako se je kateremu posrečilo, da se je priklatil neopaženo v trdo spanje zazibano spalnico. Ako je zamenjal kakim sedmim tovarišem obleko in obuvvalo, je bilo drugo jutro iskanja, tekanja do glasnih izbruhov nevolje. Predno se je oblekel in obul vsak zopet svoje, je preteklo toliko časa, da je zamudil k jutranjim pobožnostim in že bil okregan od predstojnikov radi netočnosti. Gorje klatežu in ponočnjaku, ako so ga zalotili v tuji spalnici. Bil je bit kakor lisica, ako jo dobijo v kurniku. — Jožefovo smo obhajali bolj pozno v noč. Ko je bilo dovolj godovanja na italijanskem bojišču umrlega vojnega kurata Pinterja,